

УДК 616.33-008.4 (043.2)

Богульська А.С.*Національний авіаційний університет, Київ***РЕЗУЛЬТАТИ ЕМПІРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З ПРОБЛЕМИ ЗВ'ЯЗКУ КОМПОНЕНТІВ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ ІЗ САМОСТАВЛЕННЯМ У ДІВЧАТ ЗІ ЗНИЖЕНОЮ МАСОЮ ТІЛА**

Актуальність проблеми розладу прийому їжі зумовлена тим, що на сьогоднішній день розвитку індустрії моди та наявності високих критеріїв про красу дівчата, переважно пубертатного та юнацького віку, намагаються слідувати соціальним стереотипам стосовно зовнішнього вигляду, що призводить до зниженої маси тіла, кахексії та інколи до летальних випадків. Знижена маса тіла – це показник, який визначається за допомогою індексу маси тіла і свідчить про недостатність ваги людини відносно її зросту.

Об'єктом дослідження є самоставлення у дівчат зі зниженою масою тіла. Предмет – зв'язок компонентів мотиваційної сфери із самоставленням у дівчат зі зниженою масою тіла. Метою дослідження є встановити зв'язок між компонентами мотиваційної сфери та самоставленням у дівчат зі зниженою масою тіла.

У дослідженні взяло участь 50 дівчат модельного агентства Aurora MGMT віком від 16 до 21 року із заниженою масою тіла без встановленого клінічного діагнозу. Були використані наступні психодіагностичні методи: тест вказування на незадоволення власним тілом (САРТ), тест-опитувальник самоставлення (В.В. Столін, С.Р. Пантілеєв), діагностика мотиву афіліації (А.Мехрабіан), опитувальник В.К.Гербачевського, діагностика мотивації досягнення (А. Мехрабіан), шкала оцінки харчової поведінки.

Провівши емпіричне дослідження було виявлено у 10% дівчат виражений дефіцит маси тіла, у 90% – знижену масу тіла. За результатами методики «Шкала оцінки харчової поведінки» 60% дівчат мають високі показники за шкалою прагнення до схуднення, 40% – високі показники за шкалою булімія. За тестом вказування на незадоволеність власним тілом у 66% дівчат негативне ставлення до свого тіла. 60% дівчат мають високі показники за шкалою самоповаги, яка характеризується вірою у свої сили, здібності, енергію, самостійністю, 75% – низькі показники за шкалою аутосимпатії, що свідчить про самозвинувачення, бачення у собі переважно недоліків (тест-опитувальник самоставлення В.В.Столін, С.Р.Пантілеєв). Мотив самоповаги, за опитувальником В.К.Гербачевського, виражений у 80%, що свідчить про прагнення респондентів ставити перед собою все більш і більш складні цілі в однотипній діяльності. За методикою діагностики мотивації досягнення (А.Мехрабіана) у 70% домінує мотивація досягнення успіху над мотивацією уникнення невдач.

60% дівчат мають високий рівень прагнення до прийняття групою та високий рівень страху бути знехтуваним за методикою діагностики мотивації афіліації (А.Мерабіана).

У результаті математично-статистичної обробки був встановлений зв'язок між компонентами мотиваційної сфери та самоставленням у дівчат зі зниженою масою тіла, який дає змогу говорити про віру дівчат у власні сили при висуненні складних цілей по відношенню до себе. Також дівчата прагнуть до схвалення своїх дій з боку оточуючих, а не маючи схвалення вони починають звинувачувати себе. Зв'язок високого рівня домагань та високого рівня самоповаги у дівчат зі зниженою масою тіла проявляється у тому, що дівчата при схудненні висувають перед собою все нижчу вагу, якої вони хочуть досягти, за певний період часу. Зв'язок мотивації досягнення успіху та самоставлення проявляється у тому, що дівчата орієнтовані на успіх, досягають поставленої мети за будь-яких зусиль. Кореляція між мотивацією афіліації та самоставленням характеризується тим, що дівчата маючи високе прагнення бути прийнятою групою та високим рівнем страху бути відторгнутою групою очікують позитивне ставлення інших у свою адресу.

Отримані результати слід використовувати психологам, психотерапевтам при роботі з дівчатами зі зниженою масою тіла з метою корекції самоставлення, рівня домагань і страху бути знехтуваним.

Список літератури

1. Коркина М.В. Нервная анорексия / М.В. Коркина, М.А. Цивилько, В.В. Марилов – М.: Эксмо, 1986. – 356 с.
2. Немов Р.С. Психологические механизмы мотивации человека / Р.С.Немов – М.: Прогресс, 1989. – 386 с.
3. Пантелеев С.Р Самоотношение как эмоционально-оценочная система / С.Р.Пантелеев – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1991. – 100 с.

*Науковий керівник: Вашека Т.В.,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.942.52:617:614.253.1 (043.2)

Буняк А.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ЗВ'ЯЗОК ПОЧУТТЯ ГУМОРУ ТА ТОЛЕРАНТНОСТІ ДО НЕВИЗНАЧЕНОСТІ У ХІРУРГІВ

Професія хірурга пов'язана з постійним стресом. Кожна операція несе в собі певну невизначеність і навіть ризик, адже невідомо чи закінчиться вона успішно, завжди є вірогідність виникнення непередбачуваних